

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 114 (6718).

9 июнь, 1976 йил

ЧОРШАНБА

Баҳоси 2 тийин.

ҲОСИЛ НИШОНАЛАРИ

Навоний номи колхозининг Ашир Нисёзов бошлиқ бригадаси аъзолари ҳар йил пахтадан мўл ҳосил еттиштириб келмоқдалар. Бригада ишчиларининг тўққизинчи йилида 145 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон қўтарган эдилар.

Бу йил уларнинг гайрат тийишоти янада ўзгариб, КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларидан руҳланган аъзоларлар иш марраларини қўламоқдалар.

Улар 50 центнерлар тапашбўсига қўшилдилар. Ана шу мақсадда қатор талбирлар амалга оширилди. Энг муҳими барча майдондаги чигит ерининг табиий намига бир текис ундириб олинди. Ниҳоллар кўзга ташлангани биланоқ парварниш ишлари қўйилди.

Биз, — дейди бригадир Ашир ака Нисёзов, — барча майдонга ўзгариб еттиштирилган «Навоний-9», «Навоний-10», «Навоний-7» нави чигитлардан эканамиз. Ҳозирча гузани уч марта култивациядан чиқардик. Иккинчи озивлантириш ҳам

қизғин бормоқда. Бу ишларда тракторчиларимиздан Иўлош Темиров, Нисом Аҳмедов, Маъмур Ҳасанов уртоқлар айниқса бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Бригадада барча ишлар агротехника қоидалари асосида ўз муддатида амалга оширилмоқда. Ҳар бир талбир тўроқ шароитига қараб ўтказилаётган. Бу ерда яхши фойдаланилмоқдалар. Минерал ўғитлар билан бирга ҳар бир гектар ерда 300 килограммдан парранда гўнги ҳал солинди.

Фидокорона меҳнат ажойиб самаралар бермоқда. Ғўзалар дурқун, серҳосил. Кунин кеча далада бўлганимизда ғўзалар бир текис шоналаганини кўрдик. Бу — мўл ҳосилдан нишона. Бригада аъзоларининг диққат-эътибори ана шу шоналарнинг тезроқ гулга айлантиришга қаратилган. Шунинг учун ҳам иш сифатига катта аҳамият берилмоқдалар. Бегона ўтга қарши кураш ҳам яхши йўлга қўйилган. Ғўза зараркунадаларни ва хашаротларнинг пайдо бўлишларини учун профилактик чора тadbирлар қўйилди.

Уюшқоқлик билан меҳнат қилаётган бригада аъзолари кундан-кунга яхши натижаларга эришмоқдалар. Хидоят Ҳасанова, Сора Азиева, Ҳалима Абдурахмонова каби колхозчилар қулиқ нормаларини олтидан бажармоқдалар.

Ҳозир сувчилар зиммасига алоҳида масъулият юклатилди.

Биз, — дейди бригаданинг миришкор сувчиси Раҳим Раимов, — ҳар бир лент суядан тежаб фойдаланилмоқдамиз. Айниқса, тунги сугоришга катта эътибор берилди.

Бригадада бундай миришкор сувчилар кўп: Отажон Иўлошев, Иўлош Абдурахмонов сингари миришкорлар ҳам ғўзани қондириб сугормоқдалар.

Чиноз районидagi Навоний номи колхозининг кўпчилик бригадаларида иш ана шундай намунали ташкил этилган. Колхоз деҳқонлари ўз экинларига олган юксак социалистик мажбуриятини бажариш учун кун сайин тадратга-гайрат қўшмоқдалар.

Х. ШЕРОВА.

БАРАВЖ ҒЎЗАЛАР

Овпоқ тоғ отди. Бутун ҳам ҳаркунидек баравақт уйғонган Сайфиддин ака қилинган ишларини ана бир бор ҳаёдан ўтказди. Далага етиб келганида кўш эгингига тоғлар ортидан мўраётган эди. Эсаётган майин шабада Сайфиддин аканинг кайфиятини янада кўтарди. Ям-яшил ғўзаларга назар ташлар экан, олиб борилаётган ишлардан мамун фаришадди.

Аббатга, бу йил ҳам ҳосилнинг мўл бўлади, ғўзаларнинг ривожини чакки эмас, уларни у.

Биринчи бригада аъзолари ҳам етиб келишди. Далада меҳнат қилиб кетди.

Бекобод районидagi Держинский номи колхозининг туртинчи участкасига қарашли С. Охунов бошлиқ

бригада аъзолари бу йил 103 гектар ерда пахта еттиштиришмоқдалар. Барча майдонга «Тошкент-1» нави чигит экилган. Ҳар гектаридан кам деганда 40 центнердан хирмон қўтаришни мўлажамламоқдалар.

Ғўза парваринида Латофат Отабоева, Салима Сулонова, Зеби Шамсиева каби уртоқлар жонқурлик қилимоқдалар. Илгори сувчилардан Эргаш Шойзоқов, Саттор Дўстмуродов каби уртоқлар ҳар тул ғўзани қондириб сугормоқдалар.

Механизаторлар мусобақасида Сирожиддин Охунов лешкадамлик қилаётган. У машинасини яхши қаровдан ўтказиб туради. Култивацияни бошлашдан олдин ишчи органларини бирма-

бир қўздан кечиради. Шунинг учун ҳам у култивация ўтказиётган далада ғўзалар бир текис ривожланимоқда.

Шу кунларда ғўза қатор оралиғига учинчи марта комплекс ишлов берилмоқда.

Биз, — дейди бригаданинг аъзои, «Хамкорлик» мажбуриятини бажариш учун барча тадбирларни амалга оширмоқдамиз. Бригадада меҳнат қилаётганларнинг ҳаммаси бир-бирига ҳамкор, маддкор. Фан ва тажриба ютуқларини қўллаш, ишнинг сифатига алоҳида эътибор бериб келаятганлигimiz учун ҳам яхши натижаларга эришмоқдамиз.

А. УМАРОВА,
К. РАХМОНБЕРДИЕВ.

СУВЧИ—ЭКИННИ ЯШНАТУВЧИ

ОБЛАСТ РАЙОНЛАРИДА ПИЛЛА ТОПШИРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 8 ИЮНГАЧА БУЛГАН МАЪЛУМОТ

(Процент ҳисобида)

Кўн Чирчиқ	140,0
Янгийўл	135,1
Ўрта Чирчиқ	131,2
Чиноз	130,5
Оққўрғон	129,1
Бекобод	128,1
Калинин	128,1
Тошкент	126,0
Бўка	123,8
Юфори Чирчиқ	4,0
Оржоникидзе	116,9
Пискент	114,6
Охангарон	2,1
Бўстонлиқ	11,1
Област бўйича	1,2

Пилла тайёрлаш планини муддатида илгари бажарганликларини учун област Хурмат тахтасига ёзиладилар:

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Коммунист» колхозини (раиси М. Мирсоатов, партия ташкилотининг секретари З. Умаров, пиллачилик бўйича агротехник М. Тоқиева).

«Қиравий» совхозини (директори О. Нисомов, партия ташкилотининг секретари И. Исмоилов, ишчилар комитетининг раиси М. Аҳмедов).

МАШХУР СУТ СОҒУВЧИ

Машхур сут соғувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анастасия Чудная йилдан-йилга юқори кўрсаткичларга эришмоқда. У механиканидан самарали фойдаланиб, соғин сигирлардан олинадиган сутнинг таъмирини арзонлаштиришга эришди. Суратда: «Красный водопад» экспериментал базаси сут соғувчиси А. Чудная. А. Усмонов фотоси. (ЎЗАТАГ).

ИНДИРА ГАНДИ МОСКВАГА КЕЛДИ

Ҳиндистон Республикасининг Беш министри Индира Ганди Совет ҳукуматининг таклифига биноан 8 июнда расмий аниёт билан Совет Иттифоқига келди.

Ҳиндистон Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Шереметьево аэродромида Беш министри самолёт пиллавоқси енида КПСС Марказий Комитетининг Беш секретари Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико самийи кутиб олдилар.

Кутиб олишда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Архипов, В. Э. Димшиш, В. Н. Новиков, СССР Министрлари Б. Ф. Братченко, Б. П. Бугаев, Н. В. Голдин, Н. С. Патоличев, СССР давлат комитетларининг раислари С. Г. Лапин, С. А. Скачков, СССР Министрлар Советининг ишлар мудирини М. С. Смирнов, Москва Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промислов, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. П. Фирюбин, СССР давлат хафсизлиги комитети раисининг ўринбосари Г. К. Цинев, Совет Иттифоқининг Ҳиндистон Республикасидаги элчиси В. Ф. Малцев, СССР Ташқи ишлар министрининг протокол бўлимининг мудирини Д. С. Никифоров ҳам қатнашдилар.

Кутиб олувчилар орасида Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги элчиси И. К. Гужрал, СССРдаги бир қанча дипломат ваколатхоналарининг бошлиқлари бор эди.

Учиш майдонида фазрий қоровул саф тортди. Қоровул бошлиғи Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғига рапорт берди: Ҳиндистон Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат гимнлари ижро этилди.

Л. И. Брежнев билан Индира Ганди фазрий қоровул сифатида олдидан ўтдилар.

Дўст Ҳиндистон Беш министри аэродромда пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари, Ҳиндистондан келиб Совет Иттифоқига таълим олаётган ва ишлаётган студентлар билан мутахассислар астойдил табриқлаб кутиб олдилар. Хурматли меҳмонга гулдастalar тақдим этилди.

Аэропортдаги тантанали кутиб олиш охирида фазрий қоровул марш қилиб ўтди.

Индира Ганди Л. И. Брежнев ва А. Н. Косигин билан бирга фазрий эскорт ҳамроҳлигида Кремлга йўл олади. Аэропортдан Москва марказига булган бутун йўлда пойтахт кўчалари ва майдонлари Ҳиндистон Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан «Дўст Ҳиндистон» бошлиғига самийи саълом, «Ушбу ҳинд халқига қизғин салом», «Хамкорлик мустақимлиги, ривожланиб бериши» деган транспарантлар билан безатилган эди. У минглаб москваликлар Ҳиндистон Беш министри, КПСС билан Совет ҳукумати раҳбарларини шодона табриқлаб турдилар.

Ҳиндистон Ташқи ишлар министри Я. Б. Чаван, бошқа расмий кишилар Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи билан бирга келдилар. (ТАСС).

ИЛГОР САБЗАВОТКОРЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

САБЗАВОТ МЎЛ-КЎЛЛИГИ УЧУН

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитети, Республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзулари совети ҳамда ЎзКССМ Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ ўтган йили, областимизда 4 колхоз, 2 совхоз социалистик мусобақа қолиб, деб топилган эди. Булар орасида Калинин районидagi Калинин номи колхоз ҳам бор эди. Колхоз деҳқонлари ва чорвадорлари ўзининг беш йилликнинг биринчи йилида ютуқларини мустақимлаш, маҳсулот еттиштириш кўпайтириш борасида қандай натижа олиб бормоқдалар. Колхоз раиси Ф. Абдуллаев бу ҳақда муҳаббатимизга қўйиладиган сўзлаб берди:

— Аввало ўтган йил якунилар ҳақида икки оғиз сўз, — деди раис — аҳолининг турмуш даражаси юксалган сари, табиқини, уларнинг сифатли сабабот, мева, маҳсулотларига булган талаб, эътибори ҳам ортиб боради. Колхоз правлениеси, партия, касаба союз ташкилоти деҳқонлар ва чорвадорлар ўртасида социалистик мусобақани мазмун-моҳиятини ана шу мазгуда йўналтирмоқда. Энг муҳими — мусобақанинг оммавийлиги ва таъсирчанлиги ортиб бормоқда. Шу тўғрисида ҳам ўтган йили аниқ салмоқли ютуқлар қўлга киритилди. Сабабот ва картошка планлари ошириб бажарилди. 185 гектар ерининг ҳар гектаридан 180 центнердан сабабот, 85 гектар ерга экилган картошкадан 127 центнердан ҳосил олинди. Ҳар гектаридан 60 центнердан маккажўрғон дони, 120 центнердан беда, 500 центнердан лулчи, ўтган йил суя қалқил бўлди.

Бу сабаботчиликда ҳам аниқ мураккаб вазиятларни юмукда келтирди. Лекин деҳқонларнинг, мутахассислар тажрибаси билан масъулиятга амал қилиб, барча имкониятларни, маҳоратларини ишга солишди. Қийинчиликларни мардона енгидилар. Бу ўринда шунини айтиш керакки, мусобақага яқин чиқарилганда ишнинг сифати асосий мезон қилиб олинганда кўрсаткичларнинг қийси тахлил этилиши жуда яхши натижалар берди.

Бу йил ҳам мусобақани уюштириш соҳасидаги тажрибалири бойитдик. Аввало ҳар бир бригадаси, заводи, фермада КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезидан келиб чиқадиган вазифалар атрофида муҳокама қилинди. Деҳқонларнинг, чорвадорларнинг ўз имкониятларини чамалаб, экинларига конкрет мажбуриятлар олдилар. Жуғлашди. Бу йил ҳар гектаридан 150 центнердан картошка, 251 центнердан сабабот ҳосили олиш учун кураш кетмоқда. Шунингдек 70 центнердан мева, 80 центнердан узум ҳосили олиш ҳосили 80 центнерга етказилди. Мўл-кўл силос, сенаж бостирмиш. Табиий ўтлардан камида 2—3 йилга етидиган хашак жамғаримиз. Бу марраларни эгаллашнинг энг асосий омилли меҳнатни тўғри ташкил эти билишдир. Биз ана шу масалага алоҳида эътибор бермоқдамиз. Бу соҳадаги ишчиларнинг меҳнатини қадрлаш, мусобақа қолибларини ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантиришдан бошлангиз. Илгори бригадирларимиз

Анвар Айдаров, механизаторлардан Ибтисам Тулаганов, Талғат Болжисов «Москвич» ва «Жигули» автомашиналари, колхозчилардан Қудрат Иноғомов қажавали «Урал» мотоцикли билан тақдирландилар. Чорвадорларимизнинг ҳам меҳнати муносиб баҳоланди. Аввало шунини айтиш керакки, фермада ҳодимлари 9-беш йилликда юксак кўрсаткичга эришганликлари учун доимий саклаш учун СССР кишлоқ хўжалиги министрига Қизил Байроғини олдилар ва битта енгил машина берилди. Ферма ҳодимларидан Мансур Содиков, сут соғувчи Шакар Примоголар ҳам «Жигули» машинаси, Иброҳим Оқмирзаев эса қажавали мотоцикли билан мукофотландилар. Ҳар йили 20-30 колхозчи мамлакатимизнинг турли курут, санаторияларида дам олиб келадилар. Иттифоқимиз, чет мамлакатлар буйлаб туристик саёҳатларда буладилар.

Меҳнатларининг қадри ортиб бораётганлигини чин дилдан ҳис қилган колхозчиларимиз, чорвадорларимиз ўзининг беш йилликнинг биринчи йилида янада гайрат, фидокорлик намуналарини кўрсатиб ишламоқдалар. Ҳар мусобақага тобора қизиб бормоқда.

МУСОБАҚА САМАРАСИ

Мусобақалаштиришдан мақсад умумий юксалишга эришишдир. Ана шу мақсадда мусобақани ташкил этиш тақомиллаштириб, мазмун бойиб бормоқда. Мусобақа шартлари йил бошидаёқ ҳар бир бригадаси, заводи, фермада ишлаб чиқилган.

Бизда икки комиссия иш олиб боради. Биринчи комиссия составига колхозимизнинг етакчи мутахассислари, агрономлар, тажрибасиз деҳқонлар, бригадирлар киритилган бўлиб, улар далачиликдаги мусобақанинг боришини кузатиб, ишнинг тахлил этадилар. Иккинчи комиссия составида ветеринар, зоотехниклар, илгори сут соғувчилар бўлиб, улар чорвадорлар ўртасидаги мусобақани кузатиш, урганадилар. Ҳар икки комиссия ҳам ойда бир марта чуқур текшириш ўтказиб, мусобақага яқин чиқаради. Бунда бригадаси, заводи, ферманинг ўзaro шахсий мусобақалашларининг шароити, имкониятдан, вақтидан қай даражада фойдаланилгани, иш сифати, коллективдаги маънавий вазият асосий ўлчов ҳисобланади. Мусобақа қолибни бел-

гиллашда ана шу талабларга амал қилиниши, табиқини, мусобақадорларнинг маъсулиятини оширишда. Мусобақа чиндан ҳам миллионларнинг жонли ижодида айланиб бормоқда: биринчи ўрин олган бригадаси кўнча Қизил Байроқ ва бир бош қўй берилади. Иккинчи ўринин олган бригада 100 сум пул билан тақдирланади. Шунингдек, биринчи ўринин олган заводи 50 сум, механизатор 30 сум, маҳсулотини ташкил жонбозлик кўрсатган шофёрларга 25 сумдан мукофот берилади. Бу мукофотларнинг тантанали тақдирлаш, тақдирлаш ҳам қолибларни руҳлантириш, бошқаларни ҳам яхши ишлашга даъват этишнинг муҳим омилдир.

Бригадирлар, заводи колхозчилар ўртасида мусобақага ана шу тарзда яқин чиқарилган, бу соҳадаги ишнинг иккинчи босқичи бошланади. Янги қолиблар тўғрисида деворий газеталар, жангавар варақаларда ёзилиб, уларнинг тажрибаси ўрганилиб, оммалаштирилади. Колхозчи радиоэфири орқали илгорида бағишланган маҳсулот шунтиришлар бериб берилади. Уларнинг портрети хурмат тахтасидан ўрин олади. Ана шу тахлитда мусобақа самарасидан ҳамма хабардор бўлиб боради. Агитатор, сиесий алоботчи, сиесий ташкилотчилар бу соҳада катта тағрибот ва тушутириш ишларини олиб борадилар.

Районимиздаги Собир Раҳимов номи колхоз билан уюштирилган социалистик мусобақа ҳам катта фойда келтирмоқда. Биз улардан, улар биздан ўрганиб деҳқончилик, чорвачилик соҳасидаги ишларимиз сависис кўтарилиб, кўрсаткичлар яхшиланиб бормоқда. Масалан, биз давлатга чорвачилик маҳсулотини сотиш планини мусобақадорларимиздан аниқ илгари бажардик.

Ўзининг беш йилликнинг биринчи йилида мусобақамиз ҳам ажойиб самаралар бермоқда. Пленин тағиди устирилган бодирлардан мўл ҳосил олинди. Помирдор экин серҳосил. Эрта-индин картошка қовланди. Редиска ва бошқа резвор экин ҳосили шавҳарликларга қўйлаб етказиб берилоқда. Бог ва тоқзорларда ҳам меҳнат экиниди. Ферма ҳодимлари кун сайин гайрат қилимоқдалар. Бу йил ҳар бош соғин сигирдан ўтган йилдагига қараганда 100—200 литр сутини кўп соғиб олиш, гўшта топшириладиган қорамоллар ва қўйларнинг юқори сезиллигида бўлишига эришиш учун курашилмоқда.

Узaro мусобақада бу йил ҳам коммунистлардан Боки Фозилов, Фатхулла Абдуллаев, Анвар Айдаров, Ленин ордени кавалери Солих Каримов, Турғун Хикматов, Шавкат Алиев уртоқлар бошлиқ бригадалар яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар.

...Кумуш даладар, серҳосил даладар. Деҳқон меҳнати, пешона тери дур бўлиб етилмоқда.

Н. РИХСНЕВ.

ЯНГИ ТУРМУШ-ЯНГИ АНЪАНАЛАР

ОБЛАСТЬ ИЛМИЙ
АМАЛИЙ
КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

ИЛГАРИ хабар берганимиздек, Тошкент области партия комитети пропаганда ва агитация бўлими ҳамда янгича маросим ва анъаналарни тарғиб этиш ва меҳнаткашлар турмушига сингдириш бўйича област Совети илмий-амалий конференция ўтказди. Конференцияда област партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири ўртоқ Ш. Н. Тошпўлатов «КПСС XXV съезди қарорлари асосида янгича урф-

одат ва маросимларни тарғиб қилиш ва турмушга жорий этишнинг ақуал масалалари» деган мавзуда доклад қилди. Шунингдек, фалсафа фанлари доктори, профессор А. Ортиқовнинг ислом маросимларини замонавийлаштиришга уришларнинг моҳиятига бағишланган, фалсафа фанлари кандидати О. Кислованинг янгича маросим ва урф-одатларнинг диний сарқитлари туга-

тишдаги аҳамияти тўғрисидаги докладлари ҳам тингланди. Филология фанлари кандидати Э. Бегматов чақалоқларга исм қўйишдаги замонавий йўналишлар ҳақида гапириб берди.

Конференция қатнашчилари янги урф-одатларни тарғиб қилиш ва меҳнаткашлар турмушига сингдириш бўйича Советларнинг фаолияти, маданият муассасалари, матбуотнинг бу соҳадаги ролига алоҳида тўхталдилар.

Конференцияда областнинг шаҳар ва районларида идеология ишнинг бу муҳим соҳаси бўйича тўпланган тажриба умумлаштирилиб, тавсиялар ишлаб чиқилди. Бу тавсиялар партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, маданият ходимларига янгича маросимларни янада яхшироқ тарғиб қилишга, совет турмуш тарзини қарор топтиришга ёрдам беради.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ МУҲИМ СОҲАСИ

— КПССНИНГ XXV СЪЕЗДИ. — деди ўз докладыда ўртоқ Ш. Н. Тошпўлатов, — мамлакатимиз социал-сиёсий ва иқтисодий ривожлантиришнинг янги истиқболларини очиб бериш билан бирга, меҳнаткашлар ўртасида гоёяни тарбиявий иш олиб бориш, ҳар томонлама етуш, коммунизмининг актив қўрувчисини тарбиялаш, соҳасида ҳам катта вазифаларни олданимизга қўйдик.

Ўртоқ Л. И. Брежнев съездеда қилган Ҳисобот докладыда шундай деган эди: «Хозирги замон шароити партиянинг идеология фаолияти олдида янги вазифалар қўймоқда. Партия ташкилотларининг таърибисини бунга қандай йўлдан бориш кераклигини кўрсатиб бермоқда. Шу йўлдан бораёти, идеология ишнинг самарадорлигини оширишга эриша оламиз. Бу йўл — бутун тарбия ишнинг комплекс тарзда олиб бориш, яъни меҳнаткашлар турли гуруҳларининг хусусиятларини ҳисобга олиб, гоёяни-сиёсий, меҳнат ва ақлоқий тарбияни бир-бири билан chambarchas боғлаб олиб бориш йўлидир».

Гоёяни-тарбиявий иш самарадорлигини оширишга қаратилган вазифалар орасида янги урф-одат, анъана ва маросимларни тарғиб этиш ҳамда турмушга жорий қилиш масалалари муҳим ўрин тутди. Совет кишиларининг турмушига сингир боғлашган бу янги анъана, байрам, расм-русмлар меҳнаткашлар коммунистик тарбиялашнинг муҳим фактори бўлиб қолмоқда.

Янги урф-одатлар ва маросимлар диннинг оммага таъсирини бартараф этишнинг самарали воситаси ҳам бўлиб қолаётди. Кейинги йилларда бундай урф-одатларни тарғиб этиш ва турмушга жорий қилишга, уларни назарий жиҳатдан ўрганишга кўпчилик қизиқиб қарай бошладик.

Республикамизда ҳамда пойтахт областимизда социалистик байрамлар ва маросимларнинг муайян системаси тарқиб топди. Бу системада умумдавлат совет ва халқаро революцион байрамлар — Улуғ Октябрнинг йиллиги, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг кўни, 9 Май Ғалаба кўни, Совет конституцияси кўни, 1 Май меҳнаткашлар — халқаро бирдамлик кўни 8 Март Халқаро хотин-қизлар кўни ва бошқалар энг оммавий тус олди. Бу байрамлар бизнинг иқтисодий идеалларимиз, революцион ва прогрессив демократик традицияларимизни, янги ҳаёт учун курашимизни ёрқин ва тўлиқроқ ифода қилади.

Областнинг шаҳар ва районларида меҳнатни, ишчи анъаналарини шарафлашга бағишланган, меҳнат қўлларининг жасоратларини ақс эттириш билан байрам ва маросимлар кенг ёйилиб бормоқда. Ишчи касблари, «Ўроқ ва Болға», Наврўз, ҳосил байрами — «Пахта байрами», ишлаб чиқариш илгорларини шарафлаш, ишчилар, қолқоччилар сафига қабул қилиниш сингари байрамлар анъанавий тус олди.

Меҳнаткашлар турмушига гражданик оилавий-маиший байрамлар ва маросимлари мустаҳкам сингир бормоқда. Янги туғилганларни тантанали рўйхатдан ўтказиш, баловат ёшнинг ишловини, никоҳдан ўтиш, паспортни тантанали топириш, армияга кузатиб қўйиш ва бошқалар шунлар жумласидандир. Эндиликда бу маросимлар областимиз меҳнаткашлари турмушида ҳам ўз ўринини топди.

Ешларни Совет Армияси сафларига кузатиб қўйиш маросими ўзига хос байрамга айланимда. Ҳар бир шаҳар

ва районда йигитлик бурчини ўташ учун отланган ёшларни кузатиб қўйишга бағишланган тантанали митинглар ўтказилиб, уларда йигитлар Ватанга сadoқат билан хизмат қилишга қасамёд қилмоқдалар.

Областимиздаги йигит ва қизларнинг кўпи никоҳдан янгиҳанга, тантанали вазиётада ўтмоқдалар. Шаҳар ва районларда 7 та бахт уйи ишлаб турипти. 23 жойда яхши жиҳозланган бахт хоналари бор. Олмалик бахт уйи, Тошкент, Агрес шаҳарлардаги ҳамда Янгийўл районидagi бахт уйлари намунали ишламоқда.

Област меҳнаткашлари турмушига бошқа байрамлар, расм-русм ва маросимлар ҳам муваффақиятли сингир бораётди. Бироқ шунинг унутмаслик кераки, совет гражданик маросимларини шакллантириш ўз-ўзига амалга ошадиган иш бўлмай, оғли равишда мақсад сани бўлалтириб туриладиган жараёндир. Янги совет байрамлари, маросимлари ва урф-одатларини қарор топтириш ҳамда ривожлантириш мураккаб ва назорат ишидир. У пухта тайёргарлик қўришни, яхши тарғиб этиш билан, излашни, шикой дидошчилик талаб қилади. Бунда партия ва намоот ташкилотларининг эътибор қилини кўп жиҳатдан ишнинг муваффақиятини белгилаб беради. Улар ҳар бир янги маросим ва урф-одат социалистик жамиятимиз маънавий ҳаётининг ақралмас таркибий қисмига айланиб қолиши учун, одамлар ўртасидаги ўзаро муносабатларини яхши йўлга қўйиш учун, уларнинг меҳнати ва жасоратларини унўтлаши учун, Ватанга муваббат руҳини тарбиялаш учун, оила мустаҳкамлаш ҳамда атеистик тарбиянинг таъсирчан воситаси бўлиб хизмат қилиши учун эътибор беришлари керак.

Кўпгина маросим ва урф-одатлар, хусусан оилавий-маиший анъаналар яхши ўтаётди, деб бўлмайди. Улар юзани, зерикарли бўлиб қолаётди, хотирада узоқ сақланганга қарама-қарши айланмаётди. Айрим жойларда ҳали ҳам маросимларнинг роли ва аҳамияти етарли баҳо берилмапти, бу нисда система йўл, айрим тадбирлар хўжа кўрсинга ўтказилади, холос.

Чунонча, ёшларнинг ҳаётида бир мартагина содир бўладиган воқеа — ишчилар сафига киришга бағишланган маросимини олайлик. Бу маросим ҳамма жойда ҳам осда қолганидан тарада ўтаётди, деб бўлмайди. Еш йигит қорхона ёки хўжалик билан яхши тарғиб олишга улгурмасдан оқун ишчилар сафига ёки қолқоз аъзолигига тантанали равишда қабул қилинади. Вақолани, у ўзининг ишчилар синфига, қолқозчи деҳқонлар оиласига фахрли аъзо бўлганлигини чинакамга тушуниб етмаган бўлади.

Оилавий-маиший маросимлар масалаларига биз бирмунча танқидий ёндашмишмиз лозим. Айни шу соҳада бизнинг камчилиги ва нуқсонларимиз яққол кўринади. Ҳаммага равшани, янги маросим одамларга чуқур таъсир эта биласизми қабул қилинади. Шунинг учун янги маросимларни жорий етатишда унинг ҳар бир иқри-чигини пухта ўйлиниш, эстетик жиҳатдан юзори савияда бўлишга эришилши лозим.

Бу ўринда янги туғилган чақалоқларни тантанали рўйхатдан ўтказиш борасида йўл қўйилаётган камчиликларни кўрсатиш мумкин. Бу тадбир омманнинг талабларига мувофиқ бўлса, таъсирчан унўтирилса ҳамда айни бир пайтда ўзининг оилавий, иттим характери

сақлаб қолганига таъдирда мақсадга мувофиқ бўлади.

Янгича никоҳни қайд қилиш одати халқ томонидан эътироф этилганлиги, турмушда мустаҳкам ўрин олиб, диний қобқдан асосан халос этилганлиги равшан. Бунинг статистика ҳам кўрсатиб турибди. Областнинг шаҳар ва районларида ЗАГСлар, Бахт уйлари ва саройлари, маданият муассасаларида никоҳни тантанали суръатда қайд этиш 88,7 процентни ташкил етди.

Шунинг унутмаслик кераки, никоҳдан ўтиш тўй тантаналарининг, бир қисми холос. Тўйнинг мана шу қисмини маълум даражада тартибга солишга муваффақ бўлиш, аммо, тўй кечасининг ўзини ўтказишда катта камчиликларга йўл қўйилмоқда. Худди мана шу ўринда бизнинг ҳаёт тарзиниго ёт бўлган ўғиш сарқитлари намоён бўлиб қолмоқда.

Гарчи қишлоқ ва посёлка Советлари, маҳалла комитетлари ҳузурида тўй маросимлари комиссиялари бир неча йилдан бери иш олиб бораётган бўлсада, кўп жойларда улар ўз таъсирларини ўтказишга олмаётди. Ном чиқарга даббали тўйлар ўтказишга, ичкиликбозлик қилишга, бақна қўшиқлар айтилишига, микрофон орқали бақирчиқлар билан қўни-қўшниларнинг оромини бузишга йўл қўйилмоқда.

Дафн маросимлари ҳам серчиқм бўлиб, оилага катта қийинчилик туғдираётди.

Будларнинг ҳаммаси шунинг кўрсатиб турибдики, биз қўлашиб маросимларни тартибга солишга жиддий киришишимиз керак.

Барча идеология муассасалари, кенг жамоатчилик куч-гайратини координация қилиб, янги маросимларни жорий етатишга йўналиштириш бу муҳим ишда барча муваффақиятларнинг зарур шартидир. Бундай фахрли вазифа партия комитетлари ҳузурида тузилган янги маросим ва анъаналарни тарғиб қилиш ва жорий этиш жамоат Советлари зиммасига юкланган. Мақсуд Советлар чинакам таркибий-методик марказга айланиши қорхона, муассаса, қолқоз ва совхозлар ҳамда айрим гражданик маросимларни ўтказишда бевоқифа ёрдам кўрсатиши керак.

Тажриба шунинг кўрсатишдаки, бундай Советлар моҳирона иш олиб бораётган, маросимларнинг ўтишга раҳбарлик қилаётган жойда янги урф-одат ва расм-русмлар ҳаёта муваффақиятли кириб бормоқда. Лекин айрим шаҳар ва район партия комитетлари ҳамма вақт ҳам бу Советлар фаолияти устидан яхши раҳбарлик қилаётди, деб бўлмайди. Айрим жойларда Советлар қозоқлагина тузиб қўйилган. Янги маросимларни жорий етатиш, совет маросимлари моддий базасини унўтушга келтириш, маҳаллий Советлар, маданият муассасалар ролининг кучайтириш, маросимларни тарғиб этиш ва ўтказиш учун маъсул бўлган кадрларни танлаш ва ўқитишни яхшилаш масалалари билан чуқур шугулланилмайди. Янги маросимларни жорий етатиш бўйича Советларнинг фаолиятида бундай аҳволга барҳам бериш лозим. Шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари бу Советларга раҳбарлигини яхшилашлари керак.

Совет кишилари ҳаётига гўзалликни олиб кириш, коммунистик ахлоқ нормаларининг қарор топшига актив кўмаклашиш, эски урф-одатларни бартараф этиш шарафли ишидир.

БАХТЛИ КЕЛИН-КҮЕВЛАР.

А. Тўраев фотоси.

Ё Р — Ё Р

Бошиниго бахт қуши,
Келин қўни ё-ёр,
Севимли ё бўлишга
Келин қўни ё-ёр.
Колхозниго бонига
Баҳор келди ё-ёр.
Келин кирган ҳовлига
Файз тўлди ё-ёр.
Шоҳ сулганин ёнда
Ариқ оқар ё-ёр,
Сочин чамбар келинчақ,
Дилин ёқар ё-ёр.
Қушдек учиб уй ишин

Тинчтади ё-ёр,
Келинчақни кўргани
Кун чиқди ё-ёр.
Оғирб жамолдин кўриб,
Ой беркани ё-ёр,
Қайнонанин қадрини
Келин билар ё-ёр.
Олтин олма шохда,
Булбул сайрар ё-ёр,
Кўёв бола ақли,
Келин айрар ё-ёр.

Дилором ТОЖИЕВА.

БУТУН ҚИШЛОҚ — БИРОИЛА

Ўрта Чирчиқ районидagi «Пахтабод» қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Т. ЭСОНБОВ ўз нутқида янгича анъаналарни турмушга тарғиб қилишдаги иш усулбиз тўғрисида бундай деди:

Қишлоғимизда ўттизга яқин турли миллат вакиллари бир оила фарзандларидек яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Ҳар бир миллат ўзига хос прогрессив анъаналарини боғиштириб ва уларни янги, умумсовет анъаналарига унўтлаштириш ҳамда меҳнаткашлар ҳаётига кенг жорий қилини ўзимиз, нинг муҳим вазифамиз, деб биламиз. Аҳолий, хусусан ёшларни коммунистик руҳда, меҳнатга муваббат, ўзаро ҳамжихатлигини мустаҳкамлаш руҳида тарбиялашда бошқа ташкилотлар билан ҳамкорликда олиб бораётган ишларимизда яхши самара бермоқда.

Масалан, қишлоқ совети территориясидаги Қўйиёвчи номи қолқоз меҳнаткашлари билан Тошкентдаги кека санавот қорхоналаридан бири «Октябрь» революцияси» номи тепловоз-ремонт заводи ва Чирчиқ шаҳридаги бир неча қурилиш ташкилотлари орасида мустаҳкам алоқа ўрнатилган. Ишчилар ва қурувчилар дала меҳнаткашларига қишлоқ хўжалик машиналарини, болалар муассасалари ва марказий даволаш муассасаларини ремонт қилишда муқтазам ёрдам бериб турадилар.

Биз қадимдан қолган ажойиб бир анъана — ҳашарга янгича тус бериб, уни таномиллаштириб бораёламиз. Масалан, Қўйиёвчи темир йўл станцияси жамиятчилари, ходимлари истифода қилганда маҳаллада қишлоғимизда территория янҳатдан ҳам эътибор қилинган ҳам диққатга сазовор жой ҳисобланади. Маҳалла ақли қишлоқ Советининг оқдолаштириш бўйича доимий комиссияси раиси Маматқонов бошчилигида тез-тез ҳашар йўштириб туради.

Маҳаллий Совет ва унинг 60 нафар депутат партия, касаба союз, комсомол ва маданият муассасалари ходимлари билан ҳамкорликда турмушга янгича тарғиб-одатларни жорий етатишда турли

воситалардан фойдаланмоқда. Қишлоқ Совети қонда янгича тўйларини ўтказиш бўйича комиссия фаолият кўрсатаётди. Комиссия составига турмуш ва оилада тажриба ортирган, меҳнатда илгор, обрўли кишилар киритилган. Улар тўй ва бошқа маросимларни тарғиб қилишда, бутунги ҳаётимизга ёт бўлган расм-русмларни ўтказмоқдалар. Қишлоғимиздаги Бахт уйида янги туғилган болаларнинг ота-оналарига гувоҳномалар топириш, келин-куёвларни никоҳдан ўтказиш, ўл олти ешта тўлганларга паспорт топириш каби маросимлар, меҳнат ветеранлари, қишлоқдаги кека алоқ вакиллари иштирокида файзли ўтмоқда.

Аҳоли орасида интернационал тарбиянинг юксак даражага кўтарилганлиги сабабли турли миллат вакиллари билан бир-бирига бўлган биродарлиги, ҳамкорлиги, дўстлиги орттиб бормоқда. Шу йилининг ўзида қишлоқ Совети томонидан қирқ бир никоҳ қайд этилган бўлса, улардан бештаси турли миллат вакиллари ўртасида тузилди.

Турмушга янгича урф-одатларни сингдиришда клублардан самарали фойдаланишимиз. Клубда турли мавзуларда кечалар, лекция ва суҳбатлар ўтказилиб турилади. Янгида бу ерда «Дин ва давр» темасида учрашув ўтказилди. Учрашувни одамлар билан деҳқонлар ўзаро суҳбат тарзида олиб борилад.

Маълумки, меҳнат кишиларини шарафлаш, аълодар учрашувини ўтказиб туриш каби тадбирлар ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда алоҳидий самара беради. Шунинг ҳисобга олиб, биз тез-тез қишлоқда ўз меҳнати билан танитилган кишилар ҳамда ёшлар учрашув кечаларини ўтказиб тураёмиз. Жумладан, Ленин орденли кека пахтакор Абдухалиқ Раъзоқовнинг пенсияга узатиш маросими тантанали айланиб кетди.

Ана шундай учрашувлар қишлоқ аҳолисини меҳнатга муваббат. Ватанга сadoқат руҳида тарбиялаш ва унда юксак коллективизм руҳини шакллантиришда катта аҳамият касб етмоқда.

ИШЧИЛАРНИ ШАРАФЛАЙМИЗ

— Кейинги йилларда, — деди у, — шаҳардаги ҳунар-техника билан юртларда туғилган. «Ўзбекистон» заводида яқна тартибда шогирдликдан ўтган ёшларни ишчилар синфи сафига тантанали равишда қабул қилиш анъанасига айланиб қолди. Бу ҳажимли воқеага машинасозларнинг маданият саройида ишчилар синфига қираётган ёшлар ҳам, ўз оиласига янги аъзоларни қабул қилиб олаётган заводнинг меҳнат ветеранлари ҳам алоҳида таъйириқлар қўйди. Шу кунин ёшлар маданият саройи саҳнасига ҳажим билан кўтариладилар, ишчи анъаналарининг шолини давомичилари бўлишга, бутун ҳаётлари мобайнида ишчи деган юксак номга муносиб бўлиб юришга тантанали қасамёд қилдилар.

Ишчилар сафига қабул қилишга бағишланган кечаларда машҳур меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илгорлари ёшларга ишчининг олжаболиб ва фахрли меҳнатни тўғрисида, ўз меҳнат биографияларини тўғрисида ҳикоя қилиб берадилар.

Еш ишчилар завод байроғига таъзим қилиб, «ҳамиша ва ҳамма жойда ишчининг юксак номига муносиб бўлишга қасамёд қилдилар.

Чирчиқ шаҳар ижроия комитети маданият бўлимининг мудири В. КРЕНДЕЛЕВ сўздан

га ўз иш қуролларини ҳада етдилар.

Маданият саройини иш фаолиятида меҳнат ветеранлари ва ёшларни ишлаб чиқариш топириқлари ва социалистик мажбуриятларини бажариш йўлидаги кўра завод пехлида тантанали равишда парадлаш одат тусига кириб қолди. Бундай шарафли маросимларни кечалардаги станоклар олдида ўтказилмоқда. Ана шу маросимлар чоғида ишлаб чиқариш илгорларини уларнинг ўртоқлари плян ва мажбуриятларини муваффақиятли бажарганликлари билан, туғилган куялари ёки фахрли дам олинган узатишлари билан қизғин таъриқландилар.

Оталик мактабларнинг пионерлари ветеранларнинг фахрий пионерлигига қабул қилдилар, ишда бўлса ўртоқлар бир-бирига қимматбаҳо совғалар, иш қуролларини топириқладилар.

Завод ишчи династияларини таъриқлашга бағишлаб ўтказилган кеча ҳаммининг хотирасида узоқ сақланиб қолди. Маданият саройига ишчилар, барча касб мутахассислари, қорхоналарнинг раҳбарлари, ҳунар-техника

билан юртнинг талабалари ва оталик мактабларининг юзори синф ўқувчилари келдилар. Шу кунин Мосальскийлар, Шевкунлар, Қоғулар, Жалиловларнинг ишчи династиялари таъриқланди.

Байрамлардагидек безатиш саҳнага тантанали сабабчиларнинг ҳаммаси оидларин билан чинқиди. Тантанали марш садада пионерлар марш марши билан ёшлар завод байроғини олиб қириқлар. Ветеранлар ва уларнинг оилаларига қарата пионерлар, меҳнат илгорлари, ёш ишчилар таъриқ сўзлари айтдилар. Завод директори, партия комитетининг секретари қорхона коллективини номидан ишчи династиялари аъзоларини шоли меҳнат билан муборакбод этиб, уларга сиҳат-саломатлик, ишда янги муваффақиятлар тилладилар.

Шаҳарда ҳар кунин «Хириқлар кўни», «Металлурлар кўни», «Бинокорлар кўни», «Машинсозлар кўни» зўр таътиб билан янҳиёланади. Ўтган йилининг ўзида шаҳар маданият муассасалари янги одатлар бўйича 150 дан ортиқ тадбир ўтказилди.

Биз бундай тантаналар формасини янада тақомиллаштириб, уларнинг меҳнаткашларни тарбиялаш соҳасидаги ролинини оштира боришга ҳаракат қиламиз.

Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда янгича анъаналар, байрамлар, урф-одатлар муҳим восита ҳисобланади. Шаҳар партия ташкилоти ана шу воситадан турли миллатлар орасидаги ҳамкорлик ва дўстлигини мустаҳкамлашда изчиллик билан фойдаланмоқда.

Шаҳарда меҳнаткашларнинг меҳнат ва урғу ветеранлари билан учрашувларини ўтказиб туриш традицияга айланиб қолган. «Чин орадан» деб аталувчи кечалар ҳозирги пайтда барча қорхона ва ташкилотларда ўтаётди. Бундай кечаларда еш алоқ шў қорхона ёки ташкилотнинг обҳу туғилган у ерда кўп меҳнат қилган ветеранларга санимиқан қабил сўзларини изҳор етдилар. Шу йилининг 23 феврал арафасида шаҳарда ўтказилган «Фронт қатнашчилари орденларининг таътиб» деб аталувчи кеча жамоатчиликда катта таъсирот қолдирди. Шунингдек, йил бошидан бун фаолият кўрсатаётган «Дилором» клуби хотин-қизларнинг «ҳақрамона меҳнатларини унўтуш, уларнинг ажойиб фаълиятларини кўрсатишда диққатга сазовор ишлар қилмоқда. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Е. Воспитушкина, қаҳрамон она Р. Қозилкова, СССР Олий Советининг депутаты Н. Ф. Солосоданкова ва бошқа меҳнатда намуна кўрсатган аёллар бу клубнинг меҳмонлари бўлишди.

Олмалик шаҳар партия комитетининг секретари Н. А. КАЛИМУЛИНА сўздан

Клубда ўтказилган ишчиларда аёллар учун тоғлар қўрғазмаси унўтирилди, маъсум моддалар кўрсатилди. Эстрада оркестри, бадий ҳаваскорлар аёллар хизматида бўладилар.

Ҳар йили сентябрь ойининг охири ақшансидида шаҳар аҳолисини Маяковски номи маданият ва истироҳат бонига бошлатди. Бу бежиз эмас, албатта: Богд табиат байрами ўтказилади. Шаҳар аҳолисини «Баранг гуллар жилосидан завқ олади, турли хил конкурсларда қатнашади.

Шаҳримизда келин-куёвларни никоҳдан ўтказиш маросими тантанавор руҳда ўтказилмоқда. Аввало никоҳда қайд қилиш муддати совет қонинда белгиланган тартибда маълум қилинади. Никоҳ кунин келин-куёвлар Бахт Саройига йўл оладилар. Саройи ходимлари кувани кувёв хонасига, келинни «келин хонасига» тақдир етдилар. Шундан кейин залда тўй тантанасини ифода етувчи куй янгради. Бошқарувчи «Хурматли келин ва кувёв, аъзи меҳмонлар! Сизларни тантанали маросимга киришингизни тақдир етмиш» деб бу маросим иштирокчиларини залга чақирди. Кувёв келин билан бахт

гиламининг босиб ўтадилар. Кувёв келин гиламга оёк босишдан, бошқарувчи ҳаммаини унўтиришга тақдир етди. Яна музика сadoси янгради. Кейин ЗАГС мударисини никоҳдан ўтатишларнинг исми, фамилияларини эълон қилиб, уларга катор саволлар билан мурожаат қилди. Уларнинг розилигини олғач.

—Ўзбекистон Совет социалистик республикасининг никоҳ ва оила тўғрисидаги қонунига мувофиқ, гувоҳлар, қариндошлар ва дўстларингизнинг иштирокида, ҳар икковингизнинг ўзаро келишувингиз асосида сизларнинг орангизда никоҳ тузилди, деб ҳисоблаймиз».

«Б эълон қилди ЗАГС мудариси.

Сўнгра келин ва кувёв розиликларини билдириб, имзо чекадилар ҳамда узоқ алмаштиридилар. Шундан сўнг аш келин-куёв ва уларнинг қариндошлари банкет залига ўтадилар. Банкетида тантанали ўтиришдан кейин машиналарга ўтириб, тўй ўтказилган жойига йўл оладилар.

Янги туғилган фарзандга гувоҳнома бериш ҳам, унга исм қўйиш ҳам худди шундай тантанавор руҳда, шаҳар Совети депутатларининг оила бошлигини фарзанд қўрган аёл ишлатган қорхона вакиллари иштирокида ўтказилди. Биз ишчи синфи, қурувчилар, байрамларга бағишланган бошқа тантаналарни ҳам шундай кўтариш руҳда ўтказмоқдамиз.

НАФОСАТ ЧАМАНИНИНГ СОҲИБИ

ТҶИХАТ ҶҶНИДА

рассомлик билим юртининг нафис санъат бўлимида таълим олиб, Ўзбекистонда кичик кўрсатган санъат ар-боби Манон Саидов кўлида санъат сирларини кўт билан ўрганади. 1956 йили билим юртининг йўлланмаси билан Маргилондаги илқ-иштириш фабрикасида рассом бўлиб ишлайди. Ўзбекистон бадий фондига қарашли Тошкент «Рассом» комбинатида бир йил ишлагандан сўнг 1958 йилдан 1974 йилгача Кутлуг Баширов Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги полиграфия ва матбуот Давлат комитетининг «Медицина наشريётида бош рассом бўлиб ишлайди.

Рассом 20 йиллик ижодий фаолияти давомида ўзбек графика санъатига улкан ҳисса қўйди. Ушбу давр ичида 70 га яқин халқаро, Бутунитифок ва республика кўргазмаларида Ўзбекистон ҳаёти бағишланган графика асарлари билан актив иштирок этди. Унинг асарлари АКШ, Италия, Франция, Швейцария, Венгрия, Чехославкия ва бошқа ҳамма социалистик мамлакатларда муваффақиятли намойиш этилди.

Кутлуг Баширов графиканинг ҳамма техник усуллари—искография, литография, линография ва акварелда унқили ижод қилиб, ҳарбий-ватанпарварлик, сиёсий-маънавий, адабий ва тарихий темаларга бағишланган асарлар яратмоқда. «Брест қалъаси қарқаронлири», «Патхорлар», «Ўзбекистон кўзи», «Ватан осийишати учун», «Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илгори», «Ленин биз билан», «Ўзбек совет ёзувчилари» номли туркумлари, туркум портретлари ва триптих асарлари рассомнинг чуқур билимга ва юксак профессионал маҳоратга эга эканлигини далолат беради.

Башировнинг «Кўз», «Ленин биз билан» номли триптихлари ва ўзбек халқ уйинлари «Човғон», «Қиз қуви» графика асарлари 1973 йили Бутунитифок халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаларининг олтин медали билан тақдирланди. 1974 йили СССР Бадий Академиясининг энг яхши тасвирий санъат асари унқили диплом билан мукофотланди. Туркумга кирган таълиқ соҳибдор, Социалистик Меҳнат Қазармони СССР Давлат мукофотининг ғавраоти Ризамат ота Мусамухамедов портрети тўлақонли тасвирланган.

Кутлуг Баширов «Медицина» наشريётидаги 16 йиллик ижодий фаолияти давомида республикадаги «Фан», «Бш гвардия», «Медицина», Гафур Ғулум номдаги наشريётларда босмадан чиққан 200 дан ортиқ

китобларни беаган. Китоб беаши, уни кенг китобхоналар оммасига етказиш рассомдан катта профессионал маҳорат талаб этади. Рассом бадий китобларни бозашд кўзга кўринарли ютуқларга эришди. Ўзбек совет ёзувчиларидан Шароф Рашидовнинг «Бурондан кучли», «Голублар», «Дуслик байрон», бошқа кўпгина ўзбек ёзуви ва шoirларининг роман ҳамда шеърлар тўпламлари беакарлари фикримизнинг ёркин далилидир.

Революция куйчи, композитор, драматург ва жамоат арбоби Ҳамза Ҳакимзода Нийзий образи Кутлуг Баширов ижодда алоҳида ўрин эгаллаган. Талантли графика рассом Эркин Охунзо билан ҳамкорликда Ҳамза Ҳакимзода Нийзий ҳаётига бағишланган 24 листдан иборат графика асар яратди. Шоир ҳаётига бағишланган бу графика асарлар Алишер Навоий номли адабиёт музейи учун ўзбек совет ёзувчилари портретларини уч рангда, литография усулида ишлаш; серкўш республикадаги ҳамма орастарини айланиб, кўрқ ва боз ерларда меҳнат қилаётган комсомол ёшлар, қишлоқ хўжалиги илгори билан урарши, тўплаган материаллар асосида «Ўзбекистон деҳқонлари ва «Ўзбекистон» — меннинг ватани» номли катта графика туркумлар яратиш киятида.

Кутлуг Баширов самарали ижод қилиш билан бирге жамоат ишларида актив иштирок этиб келмоқда. Бир неча йиллардан бери Ўзбекистон Республикаси президенти раисини, графика секцияси раисини, Ўзбекистон Маданият министрлиги караматидаги эксперт комиссиясининг аъзоси сифатида жонқурлик кўрсатмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз Кутлуг Баширов ижодий муносиб тақдирлади. Ўзбек графика санъатининг ривожланишидаги катта хизматлари учун унга 1970 йилда «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби», 1974 йилда Ўзбекистон Ленин комсомол мукофоти лауреати, 1975 йилда «Ўзбекистон халқ рассоми» унвонлари берилди. Бундан ташқари истеъдодли рассом Беларуссия ССР Олий Советининг, СССР Министрлар Советининг, ВДНХнинг ва кўпгина ташкилотларнинг 100 га яқин фохрий ёрликлари ва дипломлари билан тақдирланган.

Шу кунларда юбилей муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти раисининг кўрсатиши билан рассомнинг 200 дан ортиқ графика асарлари кўргазмаси намойиш этилмоқда.

О. АЛИМЖОНОВ, санъатшунос.

Реклама

Реклама Эълонлар

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича Давлат комитети
ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕБЕЛЬ САНОАТИ
БОШҚАРМАСН КОШИДАГИ
140-ШАҲАР-ХУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1976—77 ҲҚВБ ИЛИ УЧУН

Ўқувчилар қабул қилади

БИЛИМ ЮРТИ: кенг профилдаги ёғоч-станокчи, дурадгор, фанерчи, пардозловчи, ёғочозлик усулларини соловчи, пресси, бадий ва модели мебеллар дурадгорларини тайёрлайди.

Ўқиниш муддати — 1—2 йил.
БИЛИМ ЮРТИГА — 8—10-СИНФ ҲАҲМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ВА УНДАН КАТТА ЕШДАГИ ИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқувчилар кунига 3 маҳал бепул овнат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш прагнатисаи давридаги меҳнат қаннинг бир қисми билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО БАҲОЛАР БИЛАН БИТТИРТАНЛАР ОЛНИ ВА УРТА МАХСУС ҲҚВБ ЮРТИЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Билим юрти директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: таржиман ҳоли, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, медицина справкиси.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

ҲУҶЖАТЛАР — эрталаб соат 9 дан 17.00 гача ҳамда билим юртининг Тошкент мебель комбинати кошидаги филиалида (58, 78-автобусларнинг «Мебель» комбинати бекати) қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Чоштепа кўчаси, 318-УЙ (18, 122, 131-автобусларнинг «Кирпичная кўчаси» ёки «Комсомольская» бекати).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МЕХНАТ РЕСУРСЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ БЎЛИМИ

16-«БЕКАБАДАМЕТАЛЛУРГИСТРОН» ТРЕСТИНИНГ ҚЎРИЛИШ
БОШҚАРМАЛАРИДА ИШЛАШ УЧУН
ҚЎРИЛИШ КАСБЛАРИГА ЭГА БЎЛГАНЛАРНИ
ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

БОШҚА ШАҲАРЛАРДАН КЕЛГАНЛАР ЕТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Справкани олиш учун Тошкент область шаҳарлари ва районларида шаҳар ва район ижроия комитетлари ҳузуридаги меҳнат ресурсларининг вакиллари ҳамда Тошкент шаҳар, Привоизальная майдон, 30-уйдаги Тошкент область аҳоли ишга жойлаштириш бюросига урарилсин.

Янги шеърлар

ҚУЁШ ЁҚАМАН...

Мен—қуёшдан тўқилган қўшиқ,
Сингилмакдан гуллар рангига.
Гуллар ранги сингари тиниқ—
Тўнгуларим тўлар оҳангга.
Тўнгуларим оҳангга тўлиб,
Янроқларга аста кўнарман.
Тиниқ ранглар учун ранг бўлиб—
Тиниқликлар сари жўнарман.
Дарёларнинг мажидида уйнаб
Сехрлайман қизлар ҳаёлини.
Орзуларим орзуга улаб—
Кўлларига туттум баҳорини.
Баҳор қилиб кўллариди жим—
Юракларга сингир кетадир.
Шунда кадр топадир сўзим,
Ва истисбол сари элтадир...
Мен—қуёшдан тўқилган қўшиқ,
Юраклардан нурдай оқаман.
Хал қаб тиниқ тиниқиб—
Хар юракда қуёш ёқаман.

ТҶЙМАС ЁҒДУГА ОДАМ

Аямайди қуёш нурини,
Ёғду соҳар ой ҳам. юлдуз ҳам.
Аммо хал қўрқур урнинг—
Кайларгадир таппинлар хар дам.
Уфқларга оҳаман қўноқ,
Юксакларга тикилган жим.
Бўшқиларга ташлайман нигҳ,
Ироқлардан ундар ундини.
Нўпим ёруғ, тахтим равшан,
Орзуларим бағри ҳам ёруғ.
Истикболим—нурли бир маскан,

Менга ана не керак, қизик...
Аямайди қуёш нурини,
Ёғду соҳар ой ҳам. юлдуз ҳам.
Аммо шундай экан тақдирини,
Тўймас экан ёғдуга одам...

Ёдгор ОБИДОВ.

ДЕҲҚОН ЎҒЛИ

Қарақт ўқусидан уйғонди ерлар,
Жамин довдарақлар шаршир кўлди.
Дилини қитқиллади фўсуқкор қирлар,
Улкам келинчақдек ҳусна тўлди.
Қуёшнинг қаршилаб бободоҳиқини,
Йул олар фаязқиб даласи сари.
Ҳаловатин билмас, кўк унда тинини,
Чигитин, пахтани уйлар сар сари.
Замин сийнасиға соҳиб у уруғ,
Ҳосил қирмонига қўяр пойдевор.
Ахир меҳнат айлар одамини улуғ,
Деҳқон меҳнатидан ранг олар баҳор.
Кўнлар ўтиб борар, фўсрат гафимат,
Ярим кеча қайтар даладан деҳқон.
Қўшмоқ керак буюн сўратга сўрат,
Йўқса лўшаймондан кўтарар қирмон.
Пайкалларни кезар деҳқон нигҳи,
Халларни эса уфқга туташ.
Кўк сари йўқади кўзини гоҳи,
Бўлутлар беамвирд тўймака деб ёш.
Беш миллион ўз юз минг тоғнани уйлаб,
Кўз ўнгида тоғ-тоғ қирмон намобин.
Тоғ билан кезаркан далалар бўйлаб,
Шу ўй халелдан ўтади хар он.

Музаффар ТУРОБОВ.

РЕСПУБЛИКА

БИРИНЧИЛИГ УЧУН

Футбол бўйича Ўзбекистон ССР чемпионатида Тошкентнинг «Трактор» командаси анча муваффақиятли қатнашмоқда. Тошкентликлар шу пайтгача санкизта учрашув ўтказиб, бирин марта ҳам майдондан бош эгиб чиқиб кетмадилар. Сўнгги матчда ҳам-шаҳарларимиз Нўкусда маҳаллий «Бўревинини» коллективини 2:1 ҳисобида мағлубията учратдилар.

Тошкентнинг ана бир коллектив — республика болалар ва ўсмирлар ихтисослашган футбол мактаби қандайдир ҳам мағлубият нимагани билмай келаётган эди. Ленин галдаги учрашувда Зафаршон шаҳрида «Прогресс» командаси билан уйнаган мактаб футболчилари 1:3 ҳисобида ютказиб қўйишди. Шу турда энг яқин ҳисоб Наманганда қайд этилди. Маҳаллий «Тўқимачи» командаси «Строитель» [Гагарин] футболчилари устидан 10:0 ҳисобида галаба қилди. Областикининг «Бўқа» совхозини коллективи эса ўз майдонида Бухоронинг «Строитель» командасидан 1:3 ҳисобида енгилди. Ҳозир турнир жадалида

Спортчилик

10 учрашувдан 17 очко тўплаган Хоразм областининг Нариномон номли колхоз футболчилари пешқадамлик қилишмоқда. Иккинчи ўринда бораётган тракторчилар 14 очко, учинчи ўриндаги республика болалар ва ўсмирлар ихтисослашган футбол мактаби командаси эса санкиз ўйиндан 13 очко тўплаган.

ЧЕМПИОНЛАР

МАЪЛУМ

Тошкентдаги «Ёшлик» спорт аренасида қилиббозлик бўйича Ўзбекистон шахсий команда чемпионати давом этимоқда. Мусобақанинг дастлабки кўнларидан сўнг биринчи чемпионлар аниқланди. Республиканинг ўртасида динамоси Е. Пиканов ва «Бўревинини» вакили Н. Николаевлар республика чемпиони бўлишди. Шахширчилар орасида эса студентлар спорт жамияти аъзоси И. Лукачегга тенг келадиганлар топилмади.

ЯНГИ СПОРТ

МАСТЕРЛАРИ

Ягона Бутунитифок спорт классификацияси норма ва талабларини бангаранликлар учун республикамизнинг 11 спортчиға «СССР спорт мастери» фахрий унвони берилди. Юксак унвонга сазовор бўлганлар орасида тошкентлик оғир атлетикачилар Д. Ким [Бўревинини] ва Г. Шегайлар [«Спартак»] ҳам бор. Бу спортчилар кейинги мусобақаларда юксак натижаларни кўрсатганликлари учун ана шундай шарафга муяссар бўдилар.

ЯНГИ БИЛИМ

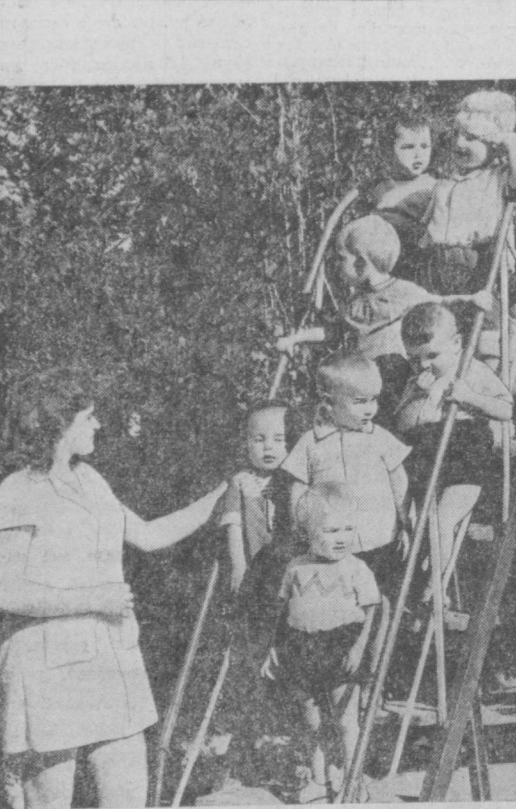
МАСКАНЛАРИ

ОБЛАСТИКИНИНГ шаҳар ва районларида янги мактаб бинолари битказиб фойдаланишга топширилмоқда. Шу кунларда Янгийўл район марказидаги тўрт қаватли муҳташам бинода сўнгги пардозлаш ишлари олиб боришмоқда. Мактаб янги ўқув йилида ўқувчиларини ўз бағрига олади.

1176 ўринли билим масканида ўқувчиларнинг политехника таълимига оид барча имкониятлар яратиб берилди. Мактабда физика, химия, табиёт ва бичиштириш тўғрисидаги, устакхоналар, кутубхона ва ошхона ҳам ўқувчиларга хизмат қилади.

Ангрэн шаҳрининг марказида ҳам янги типовой мактаб бунёд этилмоқда. Шунингдек янги ўқув йилида Бекобод районида ҳам 784 ўринли мактаб фойдаланишга топширилади. Пискент районининг янги совхозида 2 қаватли 320 ўринли мактаб қурилиши ҳам жадал суратда олиб боришмоқда.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

РАҲМАТ, ОПАХОНЛАР

Бу ерда маълум муддат даволиниб дам олган кичик-кинолар ширинсўз боғча оналари-ю, кўли енгил пифокорларини бир умр унуттирмайди. Қуйиёшес районидаги 438-санатория-боғча шахринида ягона ихтисослаштирилган муассаса бўлиб, унда сариқ касаллигини бошдан кечирган кичик-кинолар тарбияланади.

— Санаториянинг ташкил этилганига кўп бўлгани

йўқ,— дейди боғча мудириси Махсуда Мавлонова. — Ленин пушига қарайди, у пойтахтидаги теда шухрат қозонди, эл оғзига тушди. Ота-оналарнинг тахсинига сазовор бўлди. Бунинг боиси бор. Тажрибали шифокорлар Мария Шехман, Вера Коронина, кеска педагог-тарбиячи Суюмбека Низомова, Евгения Телленко ва бошқалар кеча-кўнунда болаларнинг саломатлигини дан кўз-қўлоқ бўлиб тури-

шадн, вақтида овқатлантириб, очиқ ҳавода сайр эттиришди, тузди-тузан қўйиб очар. Ўйинлар билан машғул бўлишди. Шунинг учун ҳам болаларнинг саломатлиги теда тинилди, руҳлари тетик ҳолда ота-оналари бағрига қайтшади.

Суратла: тарбиячилар Суюмбека Низомова ва Евгения Телленколар кичкин-тойлар билан.

Г. САЛАРОВА
фотолари.

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИН
ТЕЛЕВИДИЕНИНГ
1-А «ВОСТОК»
ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиланган. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Ҳаётнинг синиб кўр. 11.45 — Телефильм. 15.30 — Онамларнинг мактаби. 16.00 — Иштирокчи. 16.30 — Концерт. 17.00 — Иқболган сурат (бадий фильм). 18.15 — Горичлар, қардасиз? 19.00 — Янгиланган. 19.15 — Ҳаёт, кўшиқ айтман. 19.30 — Телефильм. 20.30 — Концерт. 20.45 — Спортлото. 20.55 — Телефильм. 22.00 — «Вақт». 22.30 — «Позитив». 23.35 — Волейбол бўйича халқаро турнир.

ЎЗБЕКИСТОН

ТЕЛЕВИДИЕНИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.25 — Программа. 11.30 — Концерт. 12.00 — Яшай халқлар (бадий фильм). 13.35 — Телефильм. 18.25 — Программа. 18.30 — «Қамалак» пьуби. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.45 — Телеочерк. 20.00 Футбол: «Пахтакор» — «Помир». 20.50 — Ҳаётнинг музика. 21.00 — «Ахборот». 21.20 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Генерал жаноб олийларнинг адиютант (бадий фильм. 2-серия, 1-қисм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Программа. 19.05 — Кинофильм. 19.25 — Телеочерк. 20.30 — Тошкент янгиликлари. 20.45 — Телеочерк. 21.00 — Ҳувор кўрсатуви, Математика.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 81VI да Қароқчи-лар, 101VI да Абу Райхон Беруний.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 101VI да Тинимасин саз (17.30).
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ (19.30).

9 ИЮНДА

Фил учун оркестр билан иккунга этилаётган соло — «ЎЗБЕКИСТОН» (12, 15, 18, 21), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11, 13, 30, 16, 18, 30, 21), НАВОНИ номли (12, 14, 17, 20), «ҚОЗОГИСТОН» (12, 13, 16, 20).

301. ҲАМЗА НОМЛИ (11, 14, 17, 20).

Бўлиганга омон — «ТОШКЕНТ СОВЕТНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 14, 16, 18, 20, 21, 30), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10, 12, 14, 16, 18, 20, 21).
Кунузаги юлдазлар — «ҚОЗОГИСТОН» (11, 15, 19, 21), «АНГНОБОД» (11, 13, 15, 17, 19, 21), «ПНОЕР» (19, 21).

Бургут парвози — «ДРУЖБА» (11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21).

Тошқин (1—2-серия) — «МОСКВА» (11, 13, 30, 16, 18, 30, 21).
Тошқин (3—4-серия) — 12, 15, 18, 20, 43, «ВОСТОК» (10, 13, 16, 18, 30, 21), «НУКУС» (11, 14, 17, 20).

Оқ тиш: Оқ тишининг қай-тишим: «ҚУЧКА» (11, 14, 17, 20).
С. ҲАХИМОВ номли (11, 30, 14, 30, 17, 30, 20, 15).

Винету — Иччу-Чун ўғли — Г. ҒУЛОМ номли (11, 14, 17, 20).

ДОИМИИ ИШГА

бухгалтерлар, печатниклар ва уларга шогирдлар, ливотипчилар, тискалчилар, слесарь-сантехниклар, вентиляция ва кондиционерлаштириш бўйича слесарлар, слесарь-газ операторчилар, совутиш курмилари бўйича машинистлар, ёрдамчи ишчилар, тарбиячилар (ётоқхонада ишлаш учун)

КЕРАК

Муронаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

ТОШКЕНТ РЕСТОРАНЛАР ТРЕСТИГА

буфетчилар, сотувчилар, официантлар, шогирдлар (23 ёшгача), электриклар, сантехниклар, газ операторлари, фаррошлар, идиш-товоқ ювувчилар

КЕРАК

Муронаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Педагогика кўчаси, 15-уй, кадрлар бўлими (9, 10, 11-троеёшбусларнинг «Баранов кўчаси» 7, 8, 10, 11-трамвайларнинг «Турман бо-зори» бекатлари).

Тошкент область матлу-бот қамиятлари Союзи правлениеси, партия ва насаба союз ташкилотлари

Ўзбекистон ССР Савао мянистрани кадрлар бош-қармасининг бошлиғи

Мухрим МАХСУМОВИЧ
УМАРОВНИНГ

фойжалар ҳалок бўлганлигини чуқур қайғу билан билдириб, маркумининг онда аъзоларига таъзия на-хор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

(«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»).
Орган Ташкентского обликома КП Узбекистана
и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР

ноимматор — 330249 дан 330258 гача,
Эълонлар — 338142.